

אם אינך מכירין פרק שני ראש השנה כנ רבינו תנאל

אם למיטעני - השתא בני הגולה אמרי כו' אבל השתא ללא עבדין
 ללא חסד כי עבדין למולאי שבת ידעי דחסד הוא : ועבדין
אמלא - ואזן רגלין לעשות כל שאר המלאין (ב) : מידע ידעי דחסד
 הוא : ומחמת חסור שבת שאירע בלייל משוחותיו נמשש מלהשית :
דאיסנטי - בכסרות של משתה השבת : תורה אור -

דהא ללא עבדי במולאי שבת איסנטי איסנטי - וא"ל והשתא
 נמי ללא עבדי אמלא כלל כי מייל ר"ח מלא שבשבת יאמר
 האי חסד הוא והאי ללא עבדי למולאי שבת איסנטי דאיסנטי וי"ל
 דהיכא דודאי עבדי לעולם משוחות בין אמלא בין חסר כי לא עבדי

עשרה מיני ארזים הן
 שנאמר אתן במדבר
 ארז ושטה וני א"ר
 ויהיו כל המלמד תורה
 ושלמה במקום שאין
 בו תורה דומה להם
 במדבר כל דאית שקיל
 מיניה ילי לון לעובדי
 טכבים שאין לון חקנה
 שנאמר תחת הנחשת
 אביא וזב תני תחת
 ר' עקיבא וחביריו מי
 מביאין הייט דבתיב
 ונקיטו דמס לא נקיטו
 מן הן
 חקנה
 חקנה
 חקנה
 חקנה

למיטעני - אמרי האי חסר הוא והאי דלא עבדי
 מאתמול משום דלא אפשר או דלמא מלא
 הוא ובזמנו עבדו **ולעבדי** בין אמלא בין
 אחר ובי מקלע ר"ח בע"ש דא ריעבדי
 כלל - ובין דלא עבדין מוציא שבת ועבדין
 אמלא מידע ידעי דחסד הוא : אפילו הכי אתו
 למיטעני אמרי האי מלא הוא והאי דלא
 עבדי איתגוסי הוא דאיתגוסי **ולעבדי** אמלא
 ולא ליעבדי אחר - כלל : אמר אביי משום
 ביטול מלאכה לעם שני ימים : כיצד היו
 משיאין משוחות מביאין כלונסות כו' : **אמר**

וליעבדי אמלא ולא חסר - וכי מקלע
 ר"ח חסר בעבדי שבת ולא עבדין
 מידע ידעי דחסד הוא ולא הלו
 בשכרות חסד במדי דשכיח דכל
 מדעים חסרין לא עבדין והאי נמי לא
 עבד : **אמר אביי משום ביטול**
מלאכה כו' - ולא גרסינן גזירה אי
 אמרש נעבדי אמלא ולא חסר אין
 לך ר"ח שאין מתכנלין בני הגולה
 ממלאכה שני ימים יום ל' שמא היום
 ר"ח ויום שלשים ואחד שמא עיבדו
 את החדש והיום ר"ח אבל כי עבדין
 משוחות חסר לאור יום ל' ידעי
 שביים שלשים נקבע ויעשו מלאכה
 למחר ואין בטלן שני ימים אלא
 בזמנא : כייל היו משיאין כו' :

אביא וזב תני תחת
 ר' עקיבא וחביריו מי
 מביאין הייט דבתיב
 ונקיטו דמס לא נקיטו
 מן הן
 חקנה
 חקנה
 חקנה
 חקנה

* וי"ל (הלכות) כג
 מקרי אין ז' וי"ל
 חזקה
 (פסדרין קמ)
 פסדרין קמ
 פסדרין קמ
 פסדרין קמ

הגהות הבית
 (ח) גמ' יין מדבר
 סיה יבולש סתמה
 ואמר רבי יוחנן :
 (ב) רש"י ד"ה ועבדין
 ור"ח מידע ידעי דחסד
 (ג) ר"ח ונקיטו דמס
 (ד) משאר עונות לא אירש
 אלקי דמס :
 II - ארבע
 II - ארבע

אמר רב ארדא - קך סס האילן
 כדלמרינן במסכת ביצה (דף סו)
 יטע בהן ארד : **סורניסא** - פיני"ח
 בלע"ז : **ברסא** - בוסי"ב בלע"ז : **שגסא** -
 ש"פ בלע"ז : **בוסמי** - חולמי"ב בלע"ז :
בלוני - זירקו"ה בלע"ז שקדילין בו
 פירי שקרין גילארה : **כסיסא** -
 מין עץ העולה בקרקע הים ושמו
 קורא"ל : **ערי** - לויר"ז שס האילן
 ואת פרוין קורין ביי"ש : **דולבי** -
 קסטאיי"ל : **ולי אדיר לא יטכרו** -

וכי רש"י במגלה כב
 ד"ה רש"י מדעים פ"ה
 וק"ש אמר"י דהכא
 וידיע עוסי' תגיג' י"ח
 ד"ה מו"ש"ע וסו"ס שנה
 כד : ד"ה דמלא

למחר ואין בטלן שני ימים אלא
 בזמנא : כייל היו משיאין כו' :
אמר רב ארדא - קך סס האילן
 כדלמרינן במסכת ביצה (דף סו)
 יטע בהן ארד : **סורניסא** - פיני"ח
 בלע"ז : **ברסא** - בוסי"ב בלע"ז : **שגסא** -
 ש"פ בלע"ז : **בוסמי** - חולמי"ב בלע"ז :
בלוני - זירקו"ה בלע"ז שקדילין בו
 פירי שקרין גילארה : **כסיסא** -
 מין עץ העולה בקרקע הים ושמו
 קורא"ל : **ערי** - לויר"ז שס האילן
 ואת פרוין קורין ביי"ש : **דולבי** -
 קסטאיי"ל : **ולי אדיר לא יטכרו** -

לנחל שחודי לנחל מצות המקדש :
או בורני גדולא - ספינה שקורין
 דרומוני"ו : **סיבי עבדי** - אותה בורני
 גדולה למחי עבדיה : **מלא** - חול :
עד דשכנא - שוליה שוכניס בקרקעית
 הים ושורדה נרתיח למעלה מן המים
 דבמקום שהאלמוגים גדלים בים
 אין הים עמוק כל כך : **בר אפורה** -
 מלומד לשום בנהרות : **וקטר טוני** -
דיספא - חבילי פשתן שהן קשין לינתק
 וקושר ראשו אחד בשורש האילן וראשו
 אחד בבוכי : **ושקלי** - הכך גברי חלא
 דספינתה ושדו לחבריה והיא עולה
 מסוך המים ועוקרת שרשי האילן :

ת"א ור
 ת"א ור
 ת"א ור
 ת"א ור

וכמה דמדליא עקרא ומתיא ומחליף על חד
 תרין בכספא ; תלת פרוותא היוין : תרתי בי
 ארמאי וחדא דבי פרסאי - דבי ארמאי מסק
כסיחא דבי פרסאי מסק - מרגנייתא ומק"י"א
 פרוותא ד'מ'שמדיו, **אד יתחמ** כל שיטה ושיטה
 שנמלו גברים מירושלים עתיד הקב"ה
 מלאהו חזון לה שנאמר : **אתן במדבר ארו שמה**
ואין מדבר - אלא ירושלים שנאמר : **ציון מדבר**
היתה - (ה) וגו' ואמר **בני יתחמ** כל הלומד
 תורה ואינו מלמדה **דומה להדס במדבר**
א"ר אבא דאמרי - כל הלומד תורה ומלמדה
 במקום שאין ת"ח דומה להדס במדבר - דחביב
א"ר יתחמ אוי להם לעובדי כוכבים שאין להם

נמל : **מסק מרגניסא** - מקרקעית הים
 על ידי בר אמוראי : **ומקרייה פרוותא**
דשפטינ - אותה של פרסיים קוראת
 נמל של מלוכה : **ונקיטו דמס לא נקיטו** -
 אם בחתי לנקות את העכו"ם משאר
 עונות לא (ג) חלקא אדמס של ישראל :
 חף

גליון השנים
 חוס' ד"ה ארבע מיני
 ארזים וכו' וניכרשמי
 חשיב כד' וכן הוא
 במ"ד שמוס טרסא נה

וכמה דמדליא עקרא ומתיא ומחליף על חד
 תרין בכספא ; תלת פרוותא היוין : תרתי בי
 ארמאי וחדא דבי פרסאי - דבי ארמאי מסק
כסיחא דבי פרסאי מסק - מרגנייתא ומק"י"א
 פרוותא ד'מ'שמדיו, **אד יתחמ** כל שיטה ושיטה
 שנמלו גברים מירושלים עתיד הקב"ה
 מלאהו חזון לה שנאמר : **אתן במדבר ארו שמה**
ואין מדבר - אלא ירושלים שנאמר : **ציון מדבר**
היתה - (ה) וגו' ואמר **בני יתחמ** כל הלומד
 תורה ואינו מלמדה **דומה להדס במדבר**
א"ר אבא דאמרי - כל הלומד תורה ומלמדה
 במקום שאין ת"ח דומה להדס במדבר - דחביב
א"ר יתחמ אוי להם לעובדי כוכבים שאין להם

הביאו עלי זית ועלי עץ שמן ובמסכת תמיד (פ"ב משנה ג) עץ זית פסול למערכה עץ שמן כשר : **ערמונים** דולבי - פי' בקונטרס קסמיני"י
 וקשיח דכפרק לולב הגזול גבי ענפיו חופין את כ"דו פריך ואימא דולבא ואלן קא חזין דללו הכי הוא ומיהא חסם נמי פי' בקונטרס קסמיני"י :

א"ר אבא דאמרי
 א"ר אבא דאמרי
 א"ר אבא דאמרי
 א"ר אבא דאמרי

וכמה דמדליא עקרא ומתיא ומחליף על חד
 תרין בכספא ; תלת פרוותא היוין : תרתי בי
 ארמאי וחדא דבי פרסאי - דבי ארמאי מסק
כסיחא דבי פרסאי מסק - מרגנייתא ומק"י"א
 פרוותא ד'מ'שמדיו, **אד יתחמ** כל שיטה ושיטה
 שנמלו גברים מירושלים עתיד הקב"ה
 מלאהו חזון לה שנאמר : **אתן במדבר ארו שמה**
ואין מדבר - אלא ירושלים שנאמר : **ציון מדבר**
היתה - (ה) וגו' ואמר **בני יתחמ** כל הלומד
 תורה ואינו מלמדה **דומה להדס במדבר**
א"ר אבא דאמרי - כל הלומד תורה ומלמדה
 במקום שאין ת"ח דומה להדס במדבר - דחביב
א"ר יתחמ אוי להם לעובדי כוכבים שאין להם